

Eesti Vabariigi sotsiaalministrile

SA Tallinna Lastehaigla arstide pöördumine seoses planeeritavate muudatustega Tallinna haiglavõrgus

Tallinn, 10.02.2026

Allakirjutanud SA Tallinna Lastehaigla arstid peavad äärmiselt oluliseks, et praegu Tallinnas kavandatavate tervishoiusüsteemi struktuursete muudatuste teostamise käigus ei kannataks laste spetsialiseeritud meditsiiniabi. Iga lapse ravi peab olema turvaline, järjepidev ja perekeskne.

Eesti sünnitusabi ja pediatrilise ravi näitajad kuuluvad rahvusvaheliselt parimate hulka. Selle taseme hoidmine eeldab, et tervishoiusüsteemi arendamisel toetatakse terviklikku raviteekonda alates rasedusest ja sünnist kuni keerukat, erialade ülest ravi vajava patsiendi käsitluseni.

Regionaalne meditsiiniabi tasand eristub kõrgelt spetsialiseeritud erialade ning maksimaalse valmisolekuga taristu poolest. Haruldaste ja keeruliste haiguste ravi ning erakorraliste olukordade lahendamine eeldab ööpäevaringset valmisolekut ja tihedat erialadeülest koostööd. Need vajadused ei ole vanusepõhised. Teatud kriitiliste erialade arendamine (neurokirurgia, torakaal- ja veresoontekirurgia, onkoloogia, spetsialiseeritud radioloogia), mis on praegu nii lastele kui täiskasvanutele tagatud regionaalhaiglate poolt, ei ole Eesti laste populatsiooni arvestades ilma kvaliteedi- ja ohutusalaste kompromissideta eraldiseisvalt võimalik.

Raseduse, sünnituse ja vastsündinu käsitlus on terviklik ahel, mis eeldab sujuvat koostööd erinevate, s.h. ka ainult regionaalsesse kompetentsi kuuluvate erialade vahel (sünnitusabi, neonatoloogia, anestesioloogia, intensiivravi, kirurgia). Kui ema ja laps peavad ravi tõttu füüsiliselt lahku minema, ei ole tegemist üksnes logistilise, vaid ka olulise kliinilise ja inimliku probleemiga. Eeltoodust tulenevalt on Põhja-Eestis põhjendatud ühe regionaalse perinataalkeskuse olemasolu, kus oleks tagatud kogu kõrgema etapi ravi nii naisele kui lapsele.

Vastsündinute ja laste intensiivravi sõltub otseselt regionaalsest taristust, sh radioloogiast, laborist, verepangast, EKMO-st ja dialüüsist. Need teenused peavad olema kättesaadavad ühes toimivas ja integreeritud süsteemis.

Rasked traumad ja masskannatanutega sündmused ei võimalda samuti vanusepõhist jaotamist, vajades erakorralise meditsiini arstide/lastearstide, kirurgide, traumatoloogide ja intensivistide koostööd. Regionaalne traumakeskus peab teenindama nii lapsi kui täiskasvanuid ühise meeskonna ja kompetentsiga.

Arvestades Eesti rahvaarvu ja sündide arvu, ei ole teenuste killustamine ega paralleelsete regionaalsete struktuuride loomine jätkusuutlik ei patsiendiohutuse, ravikvaliteedi ega ka personali pädevuse seisukohalt. Juba täna on Põhja-Eestis mitmed pediatria alad alamehitatud ning teenuse dubleerimise vajadus süvendaks seda probleemi veelgi.

SA Tallinna Lastehaigla on üks kolmest Eesti piirkondliku funktsiooniga haiglast, kuhu on aastakümnete jooksul koondatud kogu Põhja- ja Lääne-Eesti kõrgema etapi laste tervishoiuteenused ligikaudu 30 erialal. See ja järjest tihedam koostöö Põhja-Eesti Regionaalhaiglaga on võimaldanud unikaalse multidistsiplinaarse lähenemise ning järjepideva kõrgema etapi ravi $\frac{2}{3}$ Eesti lastele. Laste ja pere jaoks tähendab see loogilist ja katkematut raviteekonda vastsündinustest täiskasvanute meditsiinisüsteemi üleminekuni.

Peame oluliseks senise, aastakümneid hästi toiminud koostöö säilitamist regionaalse arstiabi süsteemis, kus ühise meeskonnana on tagatud keerukate laste haigusjuhtude käsitus, sealhulgas komplitseeritud sisehaigused ja harvikaigused, onkoloogia, psühhiaatria, neuroloogia ja neurokirurgia, lastekirurgia ja ortopeedia, raske trauma, põletusravi, intensiivravi ja erakorraline diagnostika. Lapse ja pere seisukohalt on kriitiline, et ravi toimuks seal, kus on olemas vajalikud spetsialistid ja ka laste raviks valmisolekut omavad tugisüsteemid.

Soovime rõhutada, et regionaalse lastearstiabi planeerimine eeldab terviklikku vaadet kogu tervishoiusüsteemile. Selline vastutus ja koordineerimise võimekus saab olla vaid riiklikul tasandil. Sotsiaalministeeriumil koos Tervisekassaga on keskne roll tagamaks, et otsused lähtuksid laste ja pere tegelikest vajadustest ning oleksid pikaajaliselt jätkusuutlikud.

Kokkuvõttes oleme seisukohal, et regionaalne lastearstiabi ja perinataalabi peavad olema funktsionaalselt ja organisatsiooniliselt integreeritud regionaalsesse meditsiiniabisse. Ainult nii on võimalik tagada lapse turvaline ning järjepidev raviteekond, perekeskne käsitus, kõrge ravikvaliteet, optimaalne personali hulk ja pädevus ning tervishoiusüsteemi kestlikkus.

Palume, et edasised otsused sünniksid läbipaistvas protsessis, riigi juhtimisel ning tihedas koostöös eriaspetsialistidega, seades esikohale lapsed ja nende pered.

Lugupidamisega

SA Tallinna Lastehaigla arstid (allkirjastanute nimekiri Lisa 1, lk 1-4)